

Myndighed til haade at sætte sig ind i Sagerne og i Indenrigsministerens Navn gribe ind i Tilfælde, hvor han syntes, det var nødvendigt, men i København kun være en Raadgiver for de paagældende Ministre. Der er ingen Grund til at gøre ham til foresat overfor de Embedsmænd, med hvem han skal forhandle om Indholdet af de Lovforslag, som siden skulle fremlægges.

I nær Tilknytning hertil staar noget, jeg savner i Lovforslaget. Lovforslaget lægger særlig Vægten paa vedkommende Kommissarius' Stilling i København og altfor liden Vægt paa hans Stilling i Grønland. Jeg savner i Lovforslaget en udtrykkelig Bestemmelse om, hvilken Tid denne Undersøger skal opholde sig i Grønland. Der staar i § 3: „Det paahviler Kommissarius inden 1. Oktober 1914 til Regering og Rigsdag at afgive Beretning om de grønlandske Forhold, samt en begrundet Redegørelse for de Ændringer og Forslag, han maatte tilraade saavel i Lovgivningen som i de administrative Regler vedrørende Grønlands Styre.“ Jeg skal ikke udtale mig om, hvorvidt denne Dato er rigtig valgt. Det afhænger jo noget af, hvor hurtig Indenrigsministeriet og Kultusministeriet derefter ville kunne bearbejde en saadan Betænkning. Hvis det ikke kan gøres saa hurtigt, at det kan føre til Lovforslag i Løbet af den Vinter, vilde det vel være rimeligere, at Betænkningen blev afgiven det følgende Foraar, naar man dog først kan komme til Lovforslag Aaret derefter. Men dette er ikke for mig det afgørende. Det afgørende er, at jeg ikke ser rettere, end at det kun er den allersidste Tid, før Betænkningen skal afgives, hvor der er nogen Rimelighed i, at Kommissarius opholder sig i København. Det rigtige vil være, at det ved selve Loven bestemmes, at han kommer til at opholde sig i Grønland en sammenhængende Periode, som mindst maa være til Efteraaret 1913. Dette var ogsaa, hvad der indeholdtes i de af det ærede Medlem fra Ringsted (Zahle) ved anden Behandling af Finansloven fremsatte Udtalelser. En saadan Tid er sikkert den mindste, der med nogen Rimelighed kan være Tale om at anvende for en Mand, som ordentlig skal sætte sig ind i Forholdene deroppe, navnlig naturligvis, hvis vedkommende ikke er fuldkommen eller i hvert Fald i ganske betydelig Grad Herre over det grønlandske Sprog.

Det forekommer mig saaledes, at hvis der skal blive noget som helst Udbytte af

dette Lovforslag, saa maa det forandres paa meget væsentlige Punkter. Hvis der skal være Mening i den Foranstaltning, der her træffes, saa skal man ikke foreløbig for disse fire Aar ansætte en grønlandsk Vicekonge med Sæde i København og med mulig Udsigt til at bevare denne Stilling som Vicekonge, hvis han siden ønsker det. Det kan ikke nytte noget. Man maa sende en Undersøger, der vil tage sin Undersøgergerning paa sig og de Byrder, den fører med sig, op til Grønland. Det er den ene Ting, den anden er naturligvis denne, at Resultatet meget vil afhænge af Personen. Jeg tror, at dette Lovforslag bør undergives en grundig Behandling i et Udvalg, der forhaabentlig vil blive nedsat.

Ellinger: Det foreliggende Lovforslag gaar ud paa, at der skal udnævnes en kongelig Kommissarius for Grønland, som skal være Regeringens befuldmægtigede og træffe Afgørelse, naar han er i Grønland, i samtlige Sager vedrørende Styrelsen af Kolonierne. Han skal ligeledes staa i Spidsen for Kirke- og Skolevæsenet deroppe, og han skal være foresat for samtlige grønlandske Tjenestemænd deroppe og hernede, deriblandt ogsaa Provster, Præster, Lærere o. s. v. Det maa i Sandhed være en fremragende Mand, en Mand, for hvis Overlegenhed i Aand, Menneskekundskab og Administrationsdygtighed, for hvis Indsigt i grønlandske Forhold alle de paagældende og ogsaa alle udenfor deres Kreds maa bøje sig. Saaledes maa det være, hvis det ikke skal blive en Karrikatur. Men det maa tillige være en Mand, som maa have udmærket sig ved, have lagt for Dagen en stor Takt og en stor Retfærdighedsfølelse, en Mand, som, hvor han kommer frem i Embeds Medfør, maa være sikker paa ud fra sin tidligere Karriere at kunne møde for sin Person saavel Respekt som Sympati, thi i en ganske sjælden Grad beror jo Løsningen af denne Opgave paa Manden. Men vi tør vel sikkert sige, at der gives meget faa, maaske slet ingen, der kan løse den Opgave, der her stilles ham. I hvert Fald er det meget faa, og det turde endda være tvivlsomt, om nogen af de faa, der virkelig kunde være Tale om, vil overtage en saadan Stilling.

Men naar Forholdene ere saadanne, forekommer det mig, at man indtil videre maatte tage Sagen op paa et noget andet Grundlag. Den Ordning, som blev truffen efter Loven af 1908, har, tør man nok